



SANTHOKST IN 1718.

Naar een teekening, berustende op het huis Duivenvoorde hij Voorschoten.



Santhorst.

In een acte van het jaar 1276 wordt voor het eerst van Santhorst, welk goed tusschen Voorschoten en Wassenaar gelegen is, gesproken. Den eersten September van dat jaar beleende graaf Floris V Dirk van Santhorst met het ambacht van Zoeterwoude en het huis **Santhorst** — „domum suam lapideam apud Zanthorst”, — zooals het in het stuk heet.¹⁾ Dit geschiedde, nadat Dirk dit huis met bijbehooren en 10 bunder land aan den graaf had opgedragen. Voordat deze beleening plaats vond, was Santhorst dus eigen goed, en het is derhalve niet aan te nemen, dat, gelijk wel beweerd wordt, Dirk van Wassenaar aan zijn tweeden zoon, ook Dirk geheeten, dit goed, althans het land, waarop het huis later zou staan, in leen had gegeven?)

1) Mr. L. Ph. C. van den Bergh, Oorkondenboek van Holland en Zeeland, II, Nalezingen, no. 58.

2) Zie o.a. Dr. H. G. A. Ohreen, Geschiedenis van het geslacht Van Wassenaar. Vergelijk echter Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland, Jongere takken van het geslacht Van Wassenaar enz., in Nederlandse Leeuw, 1922, kol. 359 vlg., die een afwijkende, doch m.i. juiste meening verkondigt. Aldaar ook een fragment stamreeks van het geslacht Van Santhorst.

De acte, waarbij Dirk van Wassenauer in 1225 aan zijn zoon Dirk de goederen, welke hij van den zoon van Roger de Fornival gekocht had, in leen gaf, waarop bovengenoemde meening gegrond is, zal derhalve niet op Santhorst betrekking hebben gehad. Veeleer zal Dirk dit goed als vrij eigen goed van zijn vader geërfd hebben. Hierop duidt immers een acte van het jaar 1443, waarin medegegeeld wordt, dat Santhorst door broederscheiding van de heerlijkheid Wassenaar gekomen was¹⁾. Het is dus niet te gewaagd, aan te nemen, dat na den dood van Dirk van Wassenauer (omstreeks 1243) dit goed tengevolge van verdeeling eigendom is geworden van diens tweeden zoon Dirk, die de stamvader van den tak Santhorst is geworden.

Deze Dirk van Santhorst, die in 1280 als ridder wordt vermeld, komt sedert 1293 niet meer voor, en zal omstreeks dien tijd zijn gestorven. Hij had twee zoons, namelijk Dirk, die in 1301 te Veere werd vermoord, en Philips, die in 1305 met het ambacht van Zoeterwoude werd beleend en ook in de overige goederen zijns vaders opvolger zal zijn geweest. Na hem (hij was in 1316 dood), volgde zijn zoon Symon, die gehuwd was met Elizabeth van Haerlem; dit echtpaar had een zoon Philips, die op zijn beurt op Santhorst werd opgevolgd door zijn zoon Dirk van Santhorst.

Deze filiatie, welke afwijkt van de tot nu toe aangenomene, blijkt uit de bewoordingen van een acte

1) Afschrift in het archief van het huis Santhorst.

van 22 Februari 1397, waarin staat te lezen, dat Dirk van Santhorst Philips' zoon, kleinzoon van Symon van Santhorst, met het huis van dien naam en bijbehoren wordt beleend.]

In den tijd, dat deze Dirk op Santhorst woonde, trof het huis een groote ramp. In 1393 toch had Albrecht van Beieren den schout van Leiden bevel gegeven, om alle huizen van Philips van Wassenauer „ende alle der andere ballinghe van Willem Cusers door” met den grond gelijk te maken. Onder die andere ballingen behoorde ook Dirk van Santhorst, wiens vader omstreeks 1391 was overleden, en zoo trof zijn huis het lot van totale verwoesting.²⁾

De reden, welke tot dit bevel geleid had, was, dat de heer van Santhorst met een aantal andere aanzienlijke edelen betrokken was geweest bij het complot tegen 's hertogen hofmeester Willem Cuser, die gelijktijdig met de bekende Aleida van Poelgeest te 's Gravenhage was vermoord ; uit wraak deed de hertog de samenzweeters aldus straffen. Albrechts wrok bleef echter niet lang bestaan; toen hij in latere jaren weder getrouwd en de verbittering over den moord allengs geweken was, heeft hij de meeste der in ongenade gevallen edelen in eere hersteld, en zoo zien wij dan ook, dat hij in het jaar 1397 Dirk van Santhorst beleende o.a. met het huis en 10 morgen

1) Vidimus in het archief van het huis Santhorst. Zie bijlage 1.

2) W. van Gouthoven, De'oude Chronijcke ende Historien van Holland enz. (1636). bl. 407, en F. van Mieris, Groot Charterboek der graaven van Holland, van Zeeland en heeren van Vriesland, III, blz. 601.

land.¹⁾ Het spreekt vanzelf, dat Dirk dat huis opnieuw heeft opgebouwd.

Deze Dirk van Santhorst was in 1405 gehuwd met Margriet, bastar dochter van Albrecht van Beieren, uit welk huwelijk gesproten is een zoon, eveneens Dirk geheeten, die de laatste van zijn geslacht is geweest, die het huis bewoond heeft. In het jaar 1443 heeft hij namentlijk, „also him van noode was van armoede die te verkoopen,“ zijn huis aan anderen overgedaan. Hoe hij in dezen financieel minder gunstigen toestand is geraakt, weten wij niet; mogelijk zijn de offers, welke zijn vader aan den wederopbouw van Santhorst ten koste heeft gelegd, te groot geweest en was het familievermogen daardoor te zeer aangesproken. Maar voorzeker zal hem de overdracht nà aan het hart zijn gegaan, evenals aan zijne vrouw **Beatrijs van Ruweel**, die „mit horen vryen moetwille, onbedwongen, mit **drooghen ogen ende mit lachende monde**“ verklaarde, dat ook zij geneerlei verhaal op het goed meer had ²⁾.

Een troost voor hen was het, dat hun voorvaderlijk goed kwam in handen van iemand, wien het huis trouwd zou zijn, den ouden luister van het huis hoog te houden: de nieuwe bewoner, Willem van Naeldwijk, keer tot Capelle enz., was een in die dagen gezien en geducht man. Hij bekleedde de belangrijke functies van erfmaarschalk van Holland en raad en rentmeester-generaal van dit gewest en

1) Vidimus in het archief van het huis Santhorst. Zie bijlage 1.

2) Oorspronkelijk in het archief van het huis Santhorst. Zie bijlage II.

was gehuwd met Willemine van Egmond, een vrouw, gesproten uit een der voornaamste geslachten van Holland.

Zonder verwickelingen verliep de overdracht van Santhorst nochtans niet; de Heer van Wassenaar, toentertijd Hendrik van Wassenaar, meende dat hem een recht toekwam op het huis, omdat het, gelijk hierboven reeds is medegebeeld, indertijd door Zougenaannde broederscheiding uit zijn geslacht aan den tak Santhorst was overgegaan. Gouverneur en raden van den graaf van Holland, een college, dat later onder Philips van Bourgondië; zij het in gewijzigden vorm, den naam van Hof van Holland zou aannemen, beslisten echter in een langdradig vonnis, dat „de heere oversettinge van leen doen mach op wyen dattet zij, alsoo 't hem gelieft“, en Willem van Naeldwijk bleef derhalve in het ongestoorde bezit van het huis¹⁾. Als zekerheid voor eventueele schulden, welke nog op Santhorst mochten blijken te rusten, gaf Dirken kooper het recht die te verhalen op een erfrente, welke Willem van Naeldwijk hem en zijne vrouw schuldig was.²⁾

De erfmaarschalk heeft niet lang den scepter op Santhorst gezwaaid; reeds in 1444 stierf hij en werd opgevolgd door zijn zoon Hendrik. Toen deze in 1496 overleed, erfde zijne dochter **Willemyen**, die

1) Afschrift in het archief van het huis Santhorst.

2) Catalogus van het archief der **heeren** Montfoort, Inleiding en Inv. no. 254. Zie ook Th. Morren, Het huis **Honselarsdijk**, bl. 6, alwaar ook de reproductie van een schilderij van Willemyen van Naeldwijk.

gehuwd was met burgraad Johan III van Montfoort, de bezittingen van haar vader. Behalve de heerlijkheden Naaldwijk, Weteringen, Capelle e.a., kwam toen ook Santhorst aan de Van Montfoorts. Daar uit het huwelijk van Johan van Montfoort met de erfdochter van Naaldwijk geen zoons geboren waren, gingen na haar dood in 1506 de Naaldwijksche goederen over op hun eenige dochter Mecheld, die in 1495 gehuwd was met **Robrecht** van der Marck, heer van Arenberg. Deze **Robrecht** stamde uit het bekende geslacht der heeren, later graven van der Marck. Hij had eerst tot 1487 tot den geestelijken stand behoord; reeds in die periode van zijn leven had hij niet geschroomd de wapens op te nemen, want het is bekend, dat hij in 1486 gevangen genomen werd; hetzelfde geschiedde in 1490 in den slag van Zonhoven.

Hij volgde zijn in 1531 overleden broeder Everard op als graaf van Arenberg. Zoowel om zijn eigen bezittingen als om die zijner vrouw mag hij onder de voornaamste groot-grondbezitters in de Nederlanden worden gerekend. Hij bekleedde onder Karel V voorname functies en moet in of kort voor 1541 gestorven zijn; hij werd te Luik in het familiegraf bijgezet, waar ook zijne vrouw in 1550 haar laatste rustplaats vond.¹⁾

Langen tijd voor zijn dood, reeds in 1510, had **Robrecht** van der Marck Santhorst namens zijne

¹⁾ Zie over hem: Le baron J. de Chestret de Hanefte, Histoire de la maison de la Marck, Luik 1898.

vrouw verkocht aan Gijsbrecht van Lodensteyn.¹⁾ Met dezen nieuwen bewoner breekt een tijdperk van voorspoed voor Santhorst aan; geleidelijk worden de bezittingen uitgebreid. Telkenmale zien wij Gijsbrecht van Lodensteyn dan weer grootere, dan weer kleinere stukken land in de nabijheid van het huissankopen, waardoor het grondbezit voortdurend aangroeit en afgerond wordt. Dit was ook het geval, toen in latere jaren het Leidsche geslacht Paets op het huis kwam wonen. Gijsbrecht van Lodensteyn overleed namelijk omstreeks 1529 en zijn goederen kwamen toen aan zijne dochter Aechte, gehuwd met Cornelis Paets.²⁾ In 1532 werd hun toen nog minderjarige zoon Jan met het huis beleends), en na hem zouden de Paetsen tot 1672 op het huis regeeren.

Jan Cornelis' zoon Paets heeft veel van zich doen spreken; hij was een der bekendste geuzen te Leiden; in het openbaar liep hij rond met den geuzensluier en den vergulden geuzenpenning op de borst. Bovendien schijnt hij vele „*simpele luyden*” tot den Hervormden godsdienst te hebben overgehald.⁴⁾ Geen wonder dan ook, dat wij hem aantreffen onder de personen, tegen wien de hertog van Alva een vonnis van verbanning uitsprak: in een „*sententie van bannissement ende confiscatie*” van 31 Augustus 1568 treffen

1) Oorspronkelijk in het archief van het huis Santhorst.

2) De *acte*, waarbij Aechte Paets, geboren van Lodensteyn, in 1529 met Santhorst werd beleend, is in **ordinael** in het archief van dat huis.

3) Oorspronkelijk in het archief van het huis Santhorst.

4) Dr. L. Knappert, De opkomst van het Protestantisme in een Noord-Nederlandsche stad, bl. 277.

wij den naam van **Jehan Cornelisz. Paets**, alias van Zanthorst onder 47 andere voortvluchtigen uit Leiden aan ¹⁾.

Het blijkt, dat het geslacht later het bezit wederom teruggekregen heeft; althans in 1598 wordt Nicolaes **Paets** van Santhorst met het huis beleend, hem aangekomen van zijn vader Jan.²⁾ Uit zijn tijd dateert de oudste nog bestaande afbeelding van het huis (1603).³⁾

Na Nicolaes kwam Santhorst achtereenvolgens door vererving aan verschillende zijner nakomelingen ⁴⁾, totdat in 1672 en volgende jaren **Hester** en Margrieta **Paets** hun verschillende bezittingen overdeden aan Adrianus Schas uit 's Gravenhage, die gehuwd was met Cornelia van Nierop.⁵⁾ Een twintigtal jaren woonde dit echtpaar er; in 1694 kwam het huis in handen van den Haarlenschen burgemeester mr. Willem Fabricius, gehuwd met Barbara Schas, die toen het huis kocht van de kinderen van het overleden echtpaar Schas-Van Nierop.⁶⁾

Ruim een halve eeuw hebben leden van dit **Haarlem-**

1) J. Marcus, Sententien en indagingen van den hertog van **Alba**, blz. 119.

2) Oorspronkelijk in het archief van het huis Santhorst.

3) Mr. dr. J. C. Overvoorde, Catalogus van de **prenten-**verzameling der gemeente Leiden, no. 8345.

4) Blijkens de oorspronkelijke leenbrieven, in het archief van het huis Santhorst berustende, werd in 1627 Nicolaas' zoon George beleend ; in 1641 diens broeder Jan en in 1670 diens zuster **Hester Paets** van Santhorst.

5) De verkoopscanditien en de acte van beleening bevinden zich in origineel in het archief van het huis Santhorst

6) Origineelen eveneens aldaar.

sche magistratengeslacht op het huis **gewoond**;¹⁾ ook zij hebben, evenals destijds de Van Lodensteyns en de **Paetsen**, hun bezittingen door aankoop van landerijen, meerendeels in de nabijheid van de Papenaan gelegen, gaandeweg uitgebreid. Bovendien zijn door hen verschillende verbeteringen op Santhorst aangebracht; zoo werden wegen verbreed en slooten in boomgaarden en plantage onder polderbemaling gebracht, zoodat men 's zomers geen hinder meer had van onfrisch stilstand water.

Uit eenige stukken²⁾ uit dezen tijd blijkt, dat Santhorst een leenhof bezat; althans omstreek 1700 werd zekere Salomon Pereira, een schatrijke Portugesche jood uit den Haag, berrucht om zijn historie met de ongelukkige Sofïa van Noortwijk, beleend met een stuk land onder Voorinden te Wassenaar, leenroerig aan het huis Santhorst. Uit latere jaren zijn er nog meer stukken, die er op wijzen, dat een dergelijk leenhof heeft bestaan.

In de tweede helft der 18e eeuw doet de „hofstede” Santhorst nog eens veel van zich spreken in den lande, toen mr. Pieter Burman, de tweede van dien naam, professor aan het **Illustre** Atheneum te Amsterdam, die het huis in 1749 had gekocht van mr. Willem Fabricius, den oom van zijn derde vrouw Dorothea Albertina Six, er zijn intrek nam.³⁾ Dit niet zoozeer

¹⁾ Achtereenvolgens werden beleend in 1708 mr. **Arent** Fabricius, zoon van mr. Willem Fabricius en in 1729 Willem Fabricius, zoon van mr. Albert Fabricius.

²⁾ In het archief van het huis Santhorst.

³⁾ Verkoopsconditiën, eigendomsbewijis en beleenbrief zijn in het archief van het huis Santhorst bewaard.

door het feit, dat Santhorst thans de woonplaats van den beroemden **hoogleeraar** in de „**welsprekendheid**” werd, als wel, dat deze een der vooransstaande mannen van den „Santhorstschen kring” was, welks leden in die jaren, dat de groote gebeurtenissen van twee eeuwen geleiden, de herwinning der „vrijheid”, herdacht werden, aldaar het in de tweede helft der **18e** eeuw ontluikende rationalisme beoefenden.¹⁾ Het gloriepunt van dien tijd zal wel geweest zijn het bezoek van Pascal Paoli, den voorvechter der „**Corsicaansche Vrijheid**”, die den vijfden September 1769 de buitplaats bezocht en daar luisterrijk werd ingehaald. De gebeurtenis gaf den gelegenheidsdichter C. van Hoogeveen aanleiding om er een pralend gedicht over te vervaardigen en dit op te dragen aan den professor en zijne echtgenote.²⁾

Nadat na den dood van Pieter Burman zijne weduwe nog een aantal jaren op het huis gewoond had, verkochten hun erfgenamen de „**Ridderhofstad**”, zoodals de benaming toen luidde, in 1810 aan mr. Willem van Noort, schepen der stad **Leiden**.³⁾ Deze woonde tot 1818 op het huis; op den vijf en twintigsten Maart van dat jaar liet hij de „**logeable** heerenhuizing met 9 behangen kamers, spatieuze keuken, royale zolder met afgeschoten domestieken kamers, kapitale overwulde kelder, aan het water gelegen” in het

1) Zie Dr. I. H. Gosses, en Dr. N. Japikse, Handboek tot de staatkundige geschiedenis van Nederland, blz. 322.

2) C. van Hoogeveen Jr., De Ridderhofstad Santhorst verheerlijkt **étnz.**, in Catalogus van de bibliotheek over Leiden en omgeving door mr. dr. J. C. Overvoorde, no. 9198.

3) Eigendomsbewijs in het archief van het huis Santhorst.

huis ten Deyl publiek verkoopen, aangezien het hem er te eenzaam werd. „Na den dood van zijn vrouw had hij er met zijn zoon gewoond, die intusschen schout en secretaris van Oegstgeest was geworden en uit hoofde van die betrekking genoodzaakt was aldaar verblijf te houden. En nu ging hij maar met zijn zoon mede“. In deze bewoordingen schreef Van Noort aan den kooper, Jhr. mr. Nicolaas Steengracht d'Oosterland. Het bleek spoedig, dat de nieuwe eige naar geen plannen had om het huis te bewonen ; korten tijd na den verkoop werd een deel van de gebouwen voor afbraak verkocht,¹⁾ terwijl de laatste overblijfselen van de voormalige Ridderhofstad in het jaar 1869 gesloopt werden.

Intusschen was in 1834 Santhorst door Jhr. mr. Nicolaas Steengracht overgedragen aan zijn oudsten kleinzoon Nicolaas Johan Steengracht, die in 1830 was getrouwd met Henriette Jeanne Christine baronesse van Neukirchen geb. Nyvenheim, vrouwe van Duivenvoorde, dat niet ver van Santhorst gelegen was. Door een merkwaardigen samenloop waren nu Duivenvoorde en Santhorst na zes eeuwen weder bij elkaar gekomen. Immers, ruim zeshonderd jaren was het geleden, dat Dirk van Wassenaer aan zijnen broeder Philips het huis Duivenvoorde had toebe-deeld, terwijl ongeveer in denzelfden tijd de **broeder-**scheiding had plaats gevonden van Philips goederen, waardoor zijn zoon Dirk Santhorst had ontvangen.

Slechts een dertigtal jaren bleef deze vereeniging

¹⁾ Alle desbetreffende stukken in het archief van het huis Santhorst.

bestaan, want toen bovengenoemde Nicolaas Johan Steengracht in 1866 overleed, kwam Santhorst aan zijn jongsten zoon jhr. mr. Gustaaf, terwijl zijn tweede zoon Duivenvoorde kreeg. De vereeniging van **Sant-**horst en Duivenvoorde kwam in het begin dezer eeuw weer tot stand, doordat de tegenwoordige eigenaar van Duivenvoorde (sedert **1912**), W. A. A. J. baron Schimmelpenninck van der Oye, in het jaar 1914 samen met zijne zuster van hun vader Santhorst erfden. Laatstgenoemde had dit goed in 1908 na het overlijden van zijn oom jhr. mr. Gustaaf Steengracht gekregen. De tot Santhorst behorende goederen zijn thans ruim 70 H.A. groot.

De wandelaar, die thans langs de Papenlaan, loopende van Wassenaar naar Voorschoten, uitziet naar eenig overblijfsel van het voormalige huis, zal in zijn zoeken teleurgesteld worden. Slechts de plaats, waar het huis gestaan heeft, ter hoogte van den tol eenigszins landwaarts in, ten oosten van den weg, kan nog teruggevonden worden. Voor het overige kan alleen de geschiedenis van het huis, geput uit zijn archief, de herinnering van den vroegeren luister wakker houden. Daardoor alleen kunnen thans nog de woorden van den dichtster in vervulling gaan, waarmede het lofdicht op Santhorst eindigt:

„O Santhorst; eeuw'ig zal, ja moet uw glorie blinken
 Gehelligd bij **dengsen**, die 't helder Rijnvogt drinken
 Geroemd bij 't gansch Heelal. En zoo 't mijn wensch vernag,
 Uw glans vermindre niet voor 's waerelds Jongsten Dag”.

D. P. M. GRASWINCKEL.

BIJLAGE 1.

1397 **Februari**22.
 (1440 Augustus 10).

Wy deken ende capittel van Onser Liever Vrouwen cappelle in den Hage, doen cont allen luden, dat wy gesien ende gelesen hebben enen goeden brief, gans gave, ongeraseert, ende ongecancelleert, wel besegelt mit segele des hoichgeboren vorsten hertoge Aelbrechts van **Beyeren** zaliger gedachten, sprekende van woirde te woirde als hierna gescreven staet:

Aelbrecht bi Cioods genaden palensgrave **upten** Rijn, hertoge in **Beyeren**, grave van Henegouwen, van Hollant, van Zeelant ende heer van Vrieslant, doen cond allen luden, dat wy verlyet hebben ende verlyen mit **desen** brieve **Dirc** van Zanthorst **Philipp** soen alsulke goede ende renten als hierna ghescreven staen ende syn ouders van ons ende van onser graefflichede te **lien** plaghen te houden. In den eersten die hoffstede te Zanthorst mitten huse, datter op staet, ende miten hiemwerf, houdende omtrent drie **mergen** lands; item zeven **mergen** lands, legghende over die wateringhe mit twee lanen uutgange ter heerstraten toe, welke zeven **mergen** lands voirsz. blieghen hebben mit erve heer **William** van Cralinghe mit sinen kinderen an die een side ende heer **Bertelmees** van **Raphorst** an die ander side; item vier pont **goets** **gelts** tsaers **uten** scote tot **Zoeterwoude** ende viertich scellinghe goeds ghelts tsaers **uten** scote te Boemgaert acht ende vijftich scellinghe

goets ghelts tsaers mit acht ende vijftich hoentre tsaers van Zandhorster lant, dat gheleghen is int Haghe ambocht, Dirc voernoemt ende sinen naccomelingen van ons ende van onsen naccomelingen te houden tot enen erflyen, op een aftersusterkint niet te versterven, die van Symons lijf van Zanthorst, Dircs voernoemt oude vader gecomen is, ende ymmer altoos die jonghet man voir dat ouder wijf die voerhant te hebben in desen voirsz. leengoede te nemen, dair sy even na sijn gheboren. Ende dit sel men verheerwaren alst versterft mit enen roden sperwer ende mit een pair harten hanscoen. Ende hier in gheloven wy him te houden als een lienhere sculdich is te doen. Hier waren over alse onse mannen die here van der Merwede ende die burchgrave van Leyden. In oirconde desen brieve beseghelt mit onsen seghel. Ghegeven in den Haghe op Sinte Pietersdach ad cathedram int jair ons Heren MCCC sesse ende tnegentich na den lope van onsen hove.

Des te oirconde so hebben wy deken ende capittel voirsz. desen brief uuthangende besegelt mit ons gemeens capittel segele. Gegeven up Sinte Laurensdach int jair ons Heren dusent vierhondert ende veertich.

Oorspronkelijk in het archief van het huis Santhorst
(inv. no. 33), met het geschonden kapittelzegel in
roode was.

BIJLAGE 11.

1443 Februari 22.

Phillips bi der graciën Goids, hertoge van Bourgongen, van Lotharingen, van Brabant ende van Lymborch, grave van Vlaendren, van Arthois, van Bourgongen Palatijn, van Henegouwen, van Hollant, van Zelant ende van Namen, marcgrave des Heyligen Rycx, heer van Vrieslant, van Salijns ende van Mechelen, doen cond allen luden, want voir onsen getruwen den heer van Lallaing, gouverneur **ONSER** voirsz. lande van Hollant ende Zelant, dien wy des gemachticht hebben, ende voir onse leenmannen hierna bescreven, gecomen is Dirck van Zanthorst ende heeft ons upgedragen ende quytgesconden, also onse mannen wijsden dat recht was, tot behoef **Willems** van Naildwijcx, die hofstede van Zanthorst miter woninghe, die daer up staet, ende mitten heemwerff, houdende tsamen omtrent vier **mergen lants**, also hy die van ons ende van **ONSER** graetlicheyt van Hollant te leen te houden plach. So hebben wy behoudelic ons ende enen yegeliken siins rechts rechtevoirt wederomme verleent ende verlyet, verlenen ende verlyen mit desen brieve die voirgen. hofstede van Zanthorst miter woninghe, **gelijc** voirsz. is, te houden van ons ende van onsen **nacomelingen** graven off gravinnen te Hollant onse getruwen Willem van Naildwijck voirn. ende sinen **nacomelingen** binnen een afterzusterkint nyet te versterven **gelijc** die ouder hantvesten ende **privilegien**, die dair **off sijn**, dat inhouden ende begrijpen.

Des so is **gecomen** voir denselven **onsen** getruwen rade **ende** leenmannen hierna **bescreven** joncfrouw **Beatrijs** Loefis dochter van Ruwele, Dircx wiff van Zanthorst, **ende** heeft volcomelic **ende** al quytgesonden mit horen vryen moetwille, onbedwongen, mit **drooghen** ogen **ende** mit lachende monde, alle sulke toeseggen, duwayen **ende** jiftochten, als sy an dese voitsz. goede heeft of hebben mach tot ewighen dagen. Hier waeren by **ende** over onse getruwe rade **ende** leenmanne die heer van **Yselsteyn**, heer **Lodewijck** van Montfoirde, heer Geryt van Poelgeest, heer **Arent** van Ghent, heer Geryt van **Zijl**, Florys van **Kijfhoeck**, Jan **ende** Florys van der Boechorst, Geryt **Potter** van der Loo **ende** **Dirck** Boudijns zoon van Zwuyeten. In oirconde desen brieve **ende** onsen zegel hieran gehangen. Gegeven **upten** vier **ende** twintichsten dach in Februari int jair ons Heren **dusent** vierhondert twee **ende** vierlich na den loop van **onsen** hove.

Oorspronkelijk in het archief van het huis Santhorst (inv. no. **34**), met het geschonden zegel van den oorkonder in roode was.
